

(97)

Truita à Fourtou, diumenge 18

Maria ben nova. Et queixes en les teves cartes, i el teu Pepe no hi té pas la més petita culpa. Si venen les neves amb retard no és pas per culpa nostra t'escrivia el dilluns extraordinàriament el dijous i avui. Son quatre gaites es una setmana si conte la del diumenge passat. Per contra les teves venen amb relativa velocitat. La teva del 14 la rebia el divendres 16. Ja està bé, no? En fi ja t'ho hinc dit un suunt de vegades. Guarda la tranquil·litat. Estic bé molt bé. La salut encojable. Menjo amb ganes i bé. El treball és dur però no està mal del tot la nouritura. No ens donen molt call, però si gran quantitat de tot l'altre, sigrons, macarrons, monjets, patats, etc. i estic ja de nou grassonet. Estic segur que ja he recuperat els quilos de carn que havia perdut. Estàs contenta, no?

I ara per no perdre el temps passaré a comentar les cartes que m'envies de Cervera i Vilanova. No pateixis per ells vull començar dient-te. No diuen pas que el pare retorni a la presó. Això són coses que tu has imaginat. El que sí és després, és que li han de fer el judici. No pateixis però. Si tenia fins ara llibertat provisional pots contar que no deu tindre molt argument per condemna. En fi, el que jo veig, potser i m'agradaria equivocar-me és que per a tirar terra a la cosa deuen necessitar alguns diners, alguns milers de pesetes. Pensa que si així és ja ~~les~~ trobaran i això ho dic perquè el nen quan parla del cas del pare barreja el mot de econòmicament. Jo ben al revés de tu penso que aviat rebrem la bona notícia de què ha sortit absolt del tot. Ja ho veuràs com no m'equivoco novora nada.

I la carta de casa. Com la de Vilanova me fet molta pena. El Ra-
monet treballa però poc. No té el matadero, això vol dir que hi ha un
altre manescal en competència. I la mare, la pobra. Com pateix per
tots nosaltres. Creu que temo per ella. Sé que si això dura no podria pas
superar-ho. I desgraciadament em sembla que això va per llarg. Quan
sopis, tots els de Cervera, els de Vilanova. Ier això neneta meua, els meus
plansys que no siguis explícita a l'escriure i contar les nostres penes. Jo no
sé que escriures, però el Ramonet ja insinua com si no ignorés que hem
patit molt. Tu creies que igual s'ho pensarien però si nosaltres els escri-
vim sempre amb termes plens d'optimisme, que estem bé, que estem
sino junts no molt separats i ens veiem sovintet, tots aquestes mentides no
fan cap Neal, sino molt bé. Ja hi estàs d'acord, no? Tu fi. Després mira-
ré de que em deixin una altra ploma que quisi millor i faré uns mots
per Cervera i per Vilanova. Tu envia-ho al Fon que ja ho farà córrer. Ben
d'acord, no Maria meua?

No pateixis, doncs. Allà ells de tot sortiran i som ben impo-
tents per fer res nosaltres. Pensa que el que es pugui ho faran. Jo coneix
al Ramonet i per aquestes coses no dorm i més tu saps que el pare
sap espavilar-se. Jo ho comprenc. L'home està amargat encara. No sap
comprendre que els feixistes siguin una raza incompatible del tot amb
les persones honrades i és així. Ja abans tan ell com el propi Ramonet
creien que no era tan fiero el leó, como lo pintan i han tingut de con-
vencer-se i que els mossegues per a convencer-se. Ja estan ben convencuts diu
jo. Fan pel pau com per la mare l'alegria fora poguer-nos veure us

i abraçar-nos de nou. Yot vindrà, malgrat que veig que això no està pas molt madur i si encara un xic verd. Sapiguem nosaltres aguantar la seva moral com sigui: amb mentides, amb ocultat, amagant-los això si, les nostres pens. Tu creus que no ho creuran, però ni que no ho creguin tot un bon tros si, estigues-ne segura.

El dijous, Maria meua et feia en un moment uns mots al llapis. Et deia, nena meua, que havia rebut alguna carta i algun company alguna altra interessant. Tu ne rebut més. M'escriví Mir que s'aproxima a Argelès. La seva companyia està formada i esperen avui per sortir a treballar. Allí com a Brancorren els bulos i el de Mèxic no hi manca. Diu però que l'impressió general es que es sortirà malgrat existeixen algunes dificultats que es creu a venceray. Abir en una carta de Costafreda diu el mateix, que es creu que la cosa marxarà; que va estar uns dies el SERE a Montauban i s'hi feien llistes. Tu diu que vagi allí que no trobaré treball però vivrà can ells que fets despedits però mengem a un menjador popular dels quakers i res es manca. No penso pas anar-hi encara. Cal esperar una mesada més per veure com marxa la cosa. A Mir li preguntava ~~com~~ si era cert que des d'allí havien portat a mi d'un a veure al Ramonet forçosament i em diu que sí que més d'un i allí al primer que pleguen que ha sortit de la disciplina el porten al quadrilàter que són uns barracions especials i allò es la sala d'espera per a fer el viatge. Com pots veure la cosa no marxa pas massa bé. Jo no vull pas fugir de la més estricta disciplina ja que regons a mans de qui cans, et condemnem a fer el viatge. Sembla mentida, però es així. Això d'aquí, és un munt de m. com una casa. No estavoy res del que ha succeït i si que

en es febra i no pot mantindre ganduls. Menys mal que aquets sati-
ran d'aquí. No he aegut mai el retorn forçós a casa. No hi ha justi-
ficació. Naturalment i no perdo de vista que existeixen i existiran
dificultats per a resoldre el problema. Aquest és ampli i avui més
difícil de resoldre que ara fa tres mesos. Els familiars, molts s' troben
desperdigats entre les dues zones i això complica en part la cosa. Més et
diré: Mentre hi hagi la guerra hi poden haver les dificultats. No està
quiet res i juguen moltes coses. Confiança i esperar. Pot avira bé i
aviat, molt aviat potser cantarem victoria.

Ara veig que he encetat un nou full, que partiré, car vindran
dijunt les cartes per casa.

Salutations

Toujours, sempre ben ten. Unes petonets
Pepe)

He rebut carta de Marti. Din que t'escrima. Fes tu la carta a Marguerite de la rue Circaux? Dir-me que la faria jo. Podria ésser que si sequeies allí es dones noves de la tia.

Una cosa se'm oblidava. Cotafretc em din que el treball per a rotiv e' fan a Maralla. Que hi ha en Moix. Fixa't si poguessim saber on para la Pepa. Jo allí no hi coneix a ningú i no sé pas l'adreça de Moix, altrament li escrima.

Quedan tres ratlles. Soi per a dir-te que penso molt i molt en tu. Ah!
Quin dia retornarem a la vida? Això no e' viure, pots ben creure'm. No em de desesperar ni em queixo. Fins confiança que retrobarem aviat la ditxa nostra. Formaraj a ésser mestressa de la teva casa per a cuidar al teu Pepe. No en dubtis. I allavors em cobrarem aquest temps, d'acord el Manu nove?

lamentar haver entrat amb un concepte equivocat, altrament.

Res, podem fer-hi. Persistiu i esperar, sense perdre la confiança. Jo em sentia fort tenint-te a tu ací i tu deus sentir-te forta. La llàstima és el cas de la tia que no m'explico. Haurà sortit diria jo. No crec sigui allà on és en Farnis, i si on creis, havia anat Roma. Fixi no estem escrivint. Tu hi el temps diu la veritat

Et deia que s'havien rebut cartes. Particularment una es esperancadora. És d'un ricot que portà la documentació al negociat de refugiats de la prefectura de Perpignan per tal des reclamar a la seva dona que havié a Bram i li digueren que no valia la pena que aviat sortirien tots d'ací per Amèrica. Li digueren que els que havien signat la petició de dret d'asil podrien optar entre restar ací o embarcar. Que els que no l'havien signat i no sortissin, eren traslladats a Tolpamps i que si algú embarcava i deixava a familiar ací aquest començat a França. Fixo li digueren personalment el dia dos d'aquest mes a les onze menys quant del matí, tal com diu ell.

És interessant això per la precisió que és com poc noi, poc menys creia. Jo he signat el dret d'asil a St. Médard però ja he optat si em convida. Això no em prova i vull viure la vida amb la seva plenitud tal com li ha dut a viure-la com a persones decentes i honrades que som. No et sembla, Maria meua? D'ací poc sortirem de dubtes. Per això et deia que visques atent a al diari. Qualvol dia pot sortir quelcom precisant ja definitivament la nostra situació ací França i jo ací malgrat que potser ens enterariem hem de confiar de les cartes i tu per a mi ets el correu normal i estimat. Tu ja diu que ho crec així i segur que tindrà la raó. Tot menys seguir com fins ara. Els camps no poden seguir. Fran,